

Protokollsbilaga

DATUM: 2020-05-15
AVDELNING: Avdelningen för penningpolitik, avdelningen för marknader
och avdelningen för finansiell stabilitet

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2020-00511

Fortsatta köp av kommunobligationer i penningpolitiskt syfte

Direktionens beslut

Direktionen beslutar att

1. Riksbanken mellan den 1 juli och den 30 september 2020 ska köpa obligationer utgivna av svenska kommuner och regioner samt Kommuninvest i Sverige AB till ett nominellt belopp om sammanlagt 15 miljarder kronor, i enlighet med vad som anges i bilagan,
2. uppdra åt chefen för avdelningen för marknader, med rätt för denne att sätta annan i sitt ställe, efter samråd med chefen för avdelningen för penningpolitik och chefen för avdelningen för finansiell stabilitet, med rätt för envar av dessa att sätta annan i sitt ställe, att besluta om exakt tidpunkt för och erbjudet belopp vid respektive anbudstillfälle, samt om närmare detaljer rörande villkoren för, och information om, Riksbankens köp av kommunobligationer, samt att
3. offentliggöra beslutet fredagen den 15 maj 2020 senast kl. 17:00.

Bakgrund

Coronapandemin har orsakat stort mänskligt lidande och påverkar den globala och den svenska ekonomin i stor utsträckning. Regeringar över hela världen har kommit att införa omfattande åtgärder för att begränsa smittspridningen. Åtgärderna har inneburit att många företag, inte minst inom tjänstesektorn, har drabbats av betydande fall i omsättningen. Antalet konkurser bland företagen har ökat, många företag har permitterat sin personal och många anställda har varsplats om uppsägning.

Osäkerheten kring hur samhällsekonomin kommer att klara av krisen har reflekterats i kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Priserna på aktier föll snabbt fram till mitten av mars och ränteskillnaden mellan riskfyllda och säkra obligationer ökade samtidigt kraftigt på flera marknader. Ett stort antal centralbanker, inklusive Riksbanken,

satte snabbt in stora åtgärder för att förse de finansiella systemen med likviditet, stimulera kreditförsörjningen till hushåll och företag och hålla upplåningskostnader nere. Sedan dess har utvecklingen på marknaderna förbättrats men det finns fortsatt tecken på att likviditeten och marknadernas sätt att fungera såväl i Sverige som i utlandet har blivit sämre, att kreditförsörjningen i ekonomin har försvagats och att krediter har fördyrats. Detta riskerar att förstärka den redan allvarliga nedgången i ekonomin ytterligare och leda till mer långvariga negativa konsekvenser för produktionen och sysselsättningen. Det skulle också göra det svårare för Riksbanken att uppnå prisstabilitetsmålet.

Överväganden

För att upprätthålla penningpolitikens expansivitet och ge stöd åt ekonomin beslutade direktionen den 16 mars 2020 att under mars–december 2020 genomföra köp av obligationer till ett sammanlagt nominellt belopp om upp till 300 miljarder kronor. Beslutet omfattar köp av statsobligationer, obligationer utgivna av svenska kommuner och Kommuninvest i Sverige AB och säkerställda obligationer utgivna av svenska institut. Den 19 mars 2020 beslutade direktionen att under samma period inom programmet för obligationsköp även köpa obligationer och certifikat utgivna av svenska icke-finansiella företag. De utökade köpen av statsobligationer påbörjades den 18 mars, köpen av säkerställda obligationer inleddes den 25 mars och köpen av företagscertifikat initierades den 2 april. De första köpen av kommunobligationer genomfördes den 28 april. Fram till den 15 maj har Riksbanken köpt kommunobligationer utgivna av Kommuninvest i Sverige AB till ett sammanlagt nominellt belopp om 10 miljarder kronor.

Genom att köpa kommunobligationer bidrar Riksbanken till att stödja kreditförsörjningen brett i svensk ekonomi och hålla det allmänna ränteläget på en låg nivå, för att i förlängningen säkerställa penningpolitikens genomslag på ekonomin. På så vis kan Riksbanken bibehålla den expansiva penningpolitiken och därmed fortsätta att stödja ekonomin och värna prisstabiliteten. Mot bakgrund av den allvarliga nedgången i ekonomin och den fortsatt stora osäkerheten om den ekonomiska utvecklingen framöver är det därför lämpligt att Riksbanken mellan den 1 juli och den 30 september 2020 köper ytterligare obligationer utgivna av svenska kommuner och regioner samt Kommuninvest i Sverige AB till ett nominellt belopp om sammanlagt 15 miljarder kronor. Dessa köp ingår i Riksbankens program för köp av obligationer på upp till 300 miljarder kronor och ska ske utöver de köp av kommunobligationer till ett nominellt belopp om 15 miljarder kronor som enligt tidigare beslut genomförs fram till den 30 juni 2020.

Riksbankens köp genomförs på ett sätt som ger ett brett genomslag på räntebildningen på marknaden för kommunobligationer. Därför ska de köp av kommunobligationer som avses i detta beslut genomföras på ett marknadsneutralt sätt, med utgångspunkt i objektiva kriterier samt med hänsyn till principen om likabehandling mellan emittenter. De ska omfatta både obligationer med fast kupong och obligationer med rörlig kupong. Därigenom kan Riksbankens innehav av kommunobligationer över tid avspegla den utestående stocken av obligationer med avseende på exempelvis emittent, löptid och kreditbetyg.

Köpen av kommunobligationer ska genomföras på andrahandsmarknaden. De ska vidare ske genom anbudsförfarande där Riksbankens penningpolitiska motparter ges möjlighet att delta. På så sätt blir prissättningen och fördelningen av Riksbankens transaktioner

transparent för marknaden. Dessutom är anbudsförfarandet ett ändamålsenligt sätt att effektivt implementera den aktuella åtgärden med hänsyn tagen till rådande marknadsförhållanden.

Det ankommer på chefen för avdelningen för marknader, med rätt för denne att sätta annan i sitt ställe, att besluta om de exakta tidpunkterna för anbudstillfällena respektive erbjuda belopp samt val av anbudsförfarande vid dessa tillfällen, samt om närmare detaljer rörande villkoren för, och information om, obligationsköpen. Besluten ska fattas efter samråd med chefen för avdelningen för penningpolitik och chefen för avdelningen för finansiell stabilitet, med rätt för dessa att sätta annan i sitt ställe. Chefen för avdelningen för marknader ska också informera direktionen i det fall utvecklingen på finansiella marknader kan motivera en förändring av Riksbankens program för obligationsköp.

Riksbankens åtgärder får vanligen fler olika, och delvis osäkra, konsekvenser för samhällsekonomin och Riksbankens egna finanser. De fördelar som följer av respektive åtgärd behöver därför vägas mot dess möjliga nackdelar och risker. Köpen av kommunobligationer bedöms endast i begränsad omfattning öka de finansiella riskerna. Riksbanken bedömer att det finns en hög medvetenhet kring riskerna och en effektiv ansats till riskhantering i verksamheten. Den ökade risknivån är därmed hanterbar för Riksbanken.

De aktuella köpen är en del i det program för obligationsköp som beslutades den 16 mars 2020, och som löper till och med december 2020. De är penningpolitiskt motiverade enligt vad som framgår ovan, med stöd av 6 kap. 5 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank. Köpen av kommunobligationer bedöms vara förenliga med tillämpliga bestämmelser om förbud mot monetär finansiering, jfr EU-domstolens domar den 16 juni 2015 i målet C-62/14 Gauweiler m.fl. samt den 11 december 2018 i målet C-493/17 Weiss m.fl.

Vid tidpunkten för detta beslut råder det fortsatt mycket stor osäkerhet kring den ekonomiska utvecklingen och läget på finansiella marknader både i Sverige och i andra länder. Allt tyder på att det kommer att behövas penningpolitiska stimulanser i form av låga räntor och en stor mängd likviditet under överskådlig tid. Kombinationen av lämpliga åtgärder utvärderas kontinuerligt och kommer att anpassas till den ekonomiska utvecklingen. Riksbanken står därför beredd att vidta ytterligare åtgärder och tillföra den likviditet som behövs, även mellan ordinarie penningpolitiska möten.

Bilaga

Fakta om Riksbankens köp av obligationer utgivna av svenska kommuner och regioner samt Kommuninvest i Sverige AB som genomförs under perioden 1 juli–30 september 2020 i enlighet med vad som följer av tillämpliga allmänna villkor.

Totalt nominellt belopp:	15 miljarder kronor.
Typ av värdepapper:	Obligationer utgivna av svenska kommuner och regioner samt Kommuninvest i Sverige AB.
Annonsering av närmare villkor för köp:	Särskilda villkor publiceras normalt senast två dagar före aktuellt anbudstillfälle.
Form för köp:	Anbudsförfarande.
Behöriga anbudsgivare:	De av Riksbankens penningpolitiska motparter som enligt tillämpliga allmänna villkor är behöriga att delta som anbudsgivare.
Form för anbud:	Bud på ränta och volym.
Tilldelning:	Normalt senast 30 minuter efter den senaste tidpunkten för lämnande av anbud.
Likvid och leverans:	Ska ske andra bankdagen efter aktuellt anbudstillfälle i Euroclear Swedens eller Euroclear Banks värdepappersavvecklingsystem. Motpart är skyldig att tillse att de obligationer som motparten levererar till Riksbanken inte har införskaffats från emittenten för att fullgöra leveransen.
Allmänna villkor:	Allmänna villkor för Riksbankens köp av obligationer genom anbudsförfarande 2020:2, daterade den 24 april 2020 (se Riksbankens webbplats).